

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Ховд аймгийн Буянт сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн хураангуй тайлан

Аудитын код: ХОА-2026/009/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Ховд хот
2026 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар

Утас: 70433061 Цахим хаяг:
boldbaatarkhu@audit.gov.mn

Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн

Утас: 70432545 Цахим
хаяг:tsetsegsurena@audit.gov.mn

Аудитор: Ц.Аззаяа

Утас:70432545

Цахим хаяг: azzayats@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд аймаг
Утас/Факс: (976)-7043-3061
Email: khovd@audit.gov.mn

2026.02.25 № 103

танай _____ -ны № _____ -т

ХОВД АЙМГИЙН БУЯНТ СУМЫН
ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН
ЗАХИРАЛ Н.АЛТАНЧИМЭГ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Буянт сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд 445 хүүхэд суралцаж байгаагаас хамран сургах тойргийн 321 хүүхэд буюу 62 хувь, 124 хүүхэд бусад тойрогт суралцаж байна. Тус сургууль нь дотуур байртай хөдөө орон нутгийн хүүхдүүд суралцаж байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Тайлант онд цалин хөлсний зардалд 1,884,820.9 мянган төгрөгийг зарцуулсан нь өнгөрсөн оны гүйцэтгэлээс 19.4 хувиар, үдийн хоолны зардалд 65,711.4 мянга, тогтмол зардалд 221,817.5 мянга, дотуур байрны хүүхдийн хоолны зардалд

8426050376

52,541.8 мянган төгрөгийг зарцуулсан нь 2024 оны гүйцэтгэлтэй харьцуулахад 13.1 хувиар тус тус өссөн нь төрийн албан хаагчийн цалин, хүүхдийн хоолны зардлын норматив, цахилгаан, халаалтын үнэ тариф өссөнтэй холбоотой байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тайлант онд гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 6 зорилтын хүрээнд 69 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөн гүйцэтгэлийг тооцон дээд шатны байгууллагад хүргүүлсэн байна.

2025 онд хийсэн багшийн гүйцэтгэлийн үнэлгээгээр I түвшинд 3 багш, II түвшинд 3 багш, III түвшинд 7 багш, IV түвшинд 8 багш үнэлэгдсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>227,167,495.7</u>	<u>186,430,418.5</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	82,758,651.6	37,610,255.6
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	82,758,651.6	37,610,255.6
3121	Төгрөг	82,758,651.6	37,610,255.6
31211	Төрийн сангийн харилцах	82,758,651.6	37,610,255.6
33	АВЛАГА	628,019.0	898,047.7
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	25,085.0	295,113.8
335	Бусад авлага	602,934.0	602,934.0
3351	Байгууллагаас авах авлага	300,000.0	300,000.0
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	302,934.0	302,934.0
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	143,780,825.1	147,922,115.2
351	Түүхий эд материал	1,632,300.0	1,632,300.0
35110	Тусгай зориулалттай материал	1,632,300.0	1,632,300.0
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	-	2,504,270.0
354	Хангамжийн материал	142,148,525.1	143,785,545.2
35410	Бичиг хэргийн материал	10,561,580.0	11,674,880.0
35420	Аж ахуйн материал	97,623,881.5	100,300,566.5
35460	Хүнсний материал	7,084,096.2	457,806.2
35470	Бусад хангамжийн материал	26,878,967.4	31,352,292.4
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>1,851,473,585.5</u>	<u>1,742,865,178.3</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,851,473,585.5	1,742,865,178.3
392	Биет хөрөнгө	1,802,273,585.5	1,693,665,178.3
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,676,101,143.3	1,676,101,143.3
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(353,221,350.8)	(420,721,291.7)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	443,691,508.2	381,172,673.2
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(158,304,843.0)	(154,153,710.8)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	254,206,696.1	267,267,843.1
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(91,211,563.9)	(87,013,474.3)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	2,970,000.0	2,970,000.0
39217	Ном	28,041,995.5	28,041,995.5
393	Биет бус хөрөнгө	49,200,000.0	49,200,000.0
39301	Програм хангамж	689,500.0	689,500.0
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(689,500.0)	(689,500.0)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	49,200,000.0	49,200,000.0
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>2,078,641,081.1</u>	<u>1,929,295,596.8</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>85,271,511.6</u>	<u>81,174,118.0</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	85,271,511.6	81,174,118.0
413	Өглөг	85,271,511.6	81,174,118.0
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	381,900.0	-
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	1,375,850.0	680,900.0
4136	Бусад өглөг	83,513,761.6	80,493,218.0
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	83,163,134.6	80,142,591.0

41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	350,627.0	350,627.0
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,180,201,647.6	1,034,953,556.7
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,180,201,647.6	1,034,953,556.7
512	Хуримтлагдсан үр дүн	325,593,523.9	180,345,433.0
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	325,593,523.9	325,593,523.9
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(145,248,090.9)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	854,608,123.7	854,608,123.7
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,265,473,159.1	1,116,127,674.8

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,156,330,933.0	2,608,230,406.0
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	32,609,333.0	72,794,106.0
120	Нийтлэг татварын бус орлого	32,609,333.0	72,794,106.0
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	32,609,333.0	72,794,106.0
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	14,833,933.0	2,592,000.0
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	17,775,400.0	25,509,236.0
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого		44,692,870.0
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,123,721,600.0	2,535,436,300.0
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2,006,354,700.0	2,308,759,800.0
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,006,354,700.0	2,308,759,800.0
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	117,366,900.0	226,676,500.0
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	117,366,900.0	226,676,500.0
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,218,411,666.4	2,753,478,496.8
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,218,411,666.4	2,753,478,496.8
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,173,221,366.4	2,679,475,817.3
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,578,230,235.2	1,888,350,220.6
210101	Үндсэн цалин	958,588,032.1	1,069,633,933.2
210102	Нэмэгдэл	555,562,343.1	704,294,337.4
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	51,924,100.0
210104	Урамшуулал	64,079,860.0	62,497,850.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	197,856,419.5	234,840,460.1
210201	Тэтгэврийн даатгал	134,888,492.9	161,376,926.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	15,960,135.3	18,508,212.8
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,842,550.8	9,465,334.2
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	8,127,837.9	9,325,255.5
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	31,037,402.6	36,164,731.5
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	112,842,460.0	220,811,180.5
210301	Гэрэл, цахилгаан	17,776,350.0	21,444,650.0
210302	Түлш, халаалт	94,193,610.0	198,678,530.5
210303	Цэвэр, бохир ус	872,500.0	688,000.0
2105	Нормативт зардал	48,804,400.0	67,284,640.0
210502	Хоол, хүнс	48,804,400.0	67,284,640.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,250,000.0	5,532,350.0
210604	Урсгал засвар	3,250,000.0	5,532,350.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	28,646,643.6	44,113,801.1

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	12,460,400.0	2,695,300.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	16,186,243.6	41,418,501.1
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	203,591,208.0	218,543,165.1
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	42,885,600.3	52,086,312.9
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	14,351,450.0	6,957,900.0
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	146,354,157.7	159,498,952.2
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	45,190,300.0	74,002,679.5
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	45,189,510.0	73,943,710.0
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	45,189,510.0	67,026,310.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	6,917,400.0
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	790.0	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	790.0	-
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	58,969.5
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	58,969.5
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(62,080,733.4)	(145,248,090.9)
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	2,143,613.3	-
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	2,143,613.3	-
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(2,143,613.3)	-
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(64,224,346.7)	(145,248,090.9)

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

(Төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	813,167,922.0	854,608,123.7	325,593,523.9	1,993,369,569.6
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	813,167,922.0	854,608,123.7	325,593,523.9	1,993,369,569.6
C08	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	813,167,922.0	854,608,123.7	325,593,523.9	1,993,369,569.6
D01	2025 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	813,167,922.0	854,608,123.7	325,593,523.9	1,993,369,569.6
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	813,167,922.0	854,608,123.7	325,593,523.9	1,993,369,569.6
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(145,248,090.85)	(145,248,090.85)
D09	2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	813,167,922.0	854,608,123.7	180,345,433.02	1,848,121,478.74

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

(Төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	2,156,330,933.0	2,563,537,536.0
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	32,609,333.0	28,101,236.0
120	Нийтлэг татварын бус орлого	32,609,333.0	28,101,236.0
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	32,609,333.0	28,101,236.0
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	14,833,933.0	2,592,000.0
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	17,775,400.0	25,509,236.0
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,123,721,600.0	2,535,436,300.0
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2,006,354,700.0	2,308,759,800.0
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,006,354,700.0	2,308,759,800.0
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	117,366,900.0	226,676,500.0

Буянт сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	117,366,900.0	226,676,500.0
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	2,068,238,133.6	2,608,685,932.0
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,068,238,133.6	2,608,685,932.0
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,019,625,243.6	2,535,229,562.5
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,578,483,339.7	1,884,820,961.3
210101	Үндсэн цалин	939,010,331.4	994,220,797.6
210102	Нэмэгдэл	571,950,203.6	776,727,100.6
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	51,778,175.9
210104	Урамшуулал	67,522,804.7	62,094,887.2
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	197,628,400.0	237,986,548.1
210201	Тэтгэврийн даатгал	134,387,400.0	161,703,648.1
210202	Тэтгэмжийн даатгал	15,810,200.0	19,070,500.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,905,100.0	9,535,600.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	7,905,100.0	9,535,600.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	31,620,600.0	38,141,200.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	112,116,110.0	221,817,530.5
210301	Гэрэл, цахилгаан	17,270,000.0	22,451,000.0
210302	Түлш, халаалт	93,973,610.0	198,678,530.5
210303	Цэвэр, бохир ус	872,500.0	688,000.0
2105	Нормативт зардал	36,695,800.0	52,541,840.0
210502	Хоол, хүнс	36,695,800.0	52,541,840.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,250,000.0	4,800,000.0
210604	Урсгал засвар	3,250,000.0	4,800,000.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	30,928,143.6	29,125,992.6
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	14,741,900.0	2,695,300.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	16,186,243.6	26,430,692.6
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	60,523,450.3	104,136,689.9
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	47,896,300.3	94,498,789.9
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	12,627,150.0	9,637,900.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	48,612,890.0	73,456,369.5
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	48,612,100.0	73,397,400.0
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	48,612,100.0	65,711,400.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	7,686,000.0
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	790.0	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	790.0	-
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	58,969.5
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	58,969.5
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	88,092,799.4	(45,148,396.0)
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	61,499,704.5	-
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	61,499,704.5	-
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	61,499,704.5	-
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	61,499,704.5	-
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(61,499,704.5)	-

8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	26,593,094.8	(45,148,396.0)
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		82,758,651.6
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	82,758,651.6	37,610,255.6

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

(Төгрөгөөр)

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,671,949,560.0	2,608,685,932.0
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,671,949,560.0	2,608,685,932.0
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,603,643,760.0	2,542,974,532.0
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,926,569,500.0	1,884,820,961.3
210101	Үндсэн цалин	1,142,054,000.0	994,220,797.6
210102	Нэмэгдэл	738,217,900.0	776,727,100.6
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		51,778,175.9
210104	Урамшуулал	46,297,600.0	62,094,887.2
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	241,021,900.0	237,986,548.1
210201	Тэтгэврийн даатгал	163,894,900.0	161,703,648.1
210202	Тэтгэмжийн даатгал	19,281,700.0	19,070,500.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	9,640,900.0	9,535,600.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	9,640,900.0	9,535,600.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	38,563,500.0	38,141,200.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	221,876,500.0	221,817,530.5
210301	Гэрэл, цахилгаан	22,451,000.0	22,451,000.0
210302	Түлш, халаалт	198,737,500.0	198,678,530.5
210303	Цэвэр, бохир ус	688,000.0	688,000.0
2105	Нормативт зардал	57,023,500.0	52,541,840.0
210502	Хоол, хүнс	57,023,500.0	52,541,840.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,800,000.0	4,800,000.0
210604	Урсгал засвар	4,800,000.0	4,800,000.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	29,679,000.0	29,125,992.6
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,798,600.0	2,695,300.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	26,880,400.0	26,430,692.6
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	122,673,360.0	111,881,659.4
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	112,990,060.0	102,243,759.4
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	9,683,300.0	9,637,900.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	68,305,800.0	65,711,400.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	68,305,800.0	65,711,400.0
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	68,305,800.0	65,711,400.0
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,671,949,560.0	2,563,537,536.0
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	2,333,267,400.0	2,308,759,800.0
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	2,333,267,400.0	2,308,759,800.0
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	226,676,500.0	226,676,500.0
132001	Орон нутгийн төсвөөс	226,676,500.0	226,676,500.0
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	112,005,660.0	28,101,236.0
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,695,300.0	2,592,000.0

1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	33,625,000.0	25,509,236.0
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	75,685,360.0	
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		82,758,651.6
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		37,610,255.6

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 6,889.7 мянган төгрөгийн зөрчил илэрлээ.

Залруулагдаагүй зөрчил нь тогтоосон ерөнхий материаллаг байдлын түвшнээс бага байгаа тул “Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт өгсөн.

Аудитаар 4 зөрчил¹ илэрснээс 2,960.3 мянган төгрөгийн 2 төлбөрийн акт, 3,929.3 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 2 зөвлөмж өглөө.

3.1. ТӨЛБӨРИЙН АКТ

3.1.1. Илрүүлэлт: Аудитаар байгууллагын удирдлага нь нягтлан бодогч, нярав нарын ажлыг хагас, бүтэн жилээр дүгнэн үр дүнгийн мөнгөн урамшууллыг тухай бүр тооцож олгосон боловч тус урамшуулалтай давхардуулан санхүүгийн тайлангийн аудитаар зөрчилгүй ажилласан гэх үндэслэлээр 1 сарын цалингийн урамшуулал илүү олгоод буцаан суутгаагүй, авлагаар бүртгээгүй зөрчил нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, Төрийн албаны тухай хуулийн 51 дүгээр зүйлийн 51.1.4-д “улирлын ажлын үр дүнгээр мөнгөн урамшуулал олгох”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1-д “Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдэд дараах зүйлсийг хориглоно” 15.1.3-д “Хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох”, Засгийн газрын 2019 оны 5 дугаар тогтоолын 3 дугаар хавсралтаар баталсан “Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журам”-ын 2.2 дахь “Төрийн албан хаагчид улирлын ажлын үр дүнгээр олгох мөнгөн урамшууллын дээд хэмжээ нь албан хаагчийн албан тушаалын сарын үндсэн цалингийн 50 хувиас хэтрэхгүй байна” гэсэн заалтуудтай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөрийн акт тогтоов.

3.1.2 Илрүүлэлт 2: Боловсролын газрын дарга хагас бүтэн жилээр ур чадварын нэмэгдэл олгох тухай тушаал гаргасан байхад сумын Засаг даргын захирамжаар 3 сарын ур чадварын нэмэгдэл давхардуулан авсан нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн “20.2.5.дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах;” Засгийн газрын 2018 оны 382 дугаар тогтоолын 4 дүгээр хавсралтын “3. Төрийн үйлчилгээний байгууллагын удирдах, гүйцэтгэх, туслах албан хаагчид төрийн үйлчилгээний албан тушаал эрхэлж байх хугацаанд нь ур чадварын нэмэгдэл олгох асуудлыг энэ журмын 4-т заасан шалгуур үзүүлэлтийн дагуу албан тушаалын сарын үндсэн цалингаас 10-25 хувиар тооцож, сар бүр олгоно” гэсэн заалтуудтай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөрийн акт тогтоов.

3.2. Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

3.2.1 Үндсэн хөрөнгийн бүртгэлтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Гэрэл цахилгааны зардлыг бараа үйлчилгээний зардлын данснаас 3,031.3 мянган төгрөг төлсөн байгаа нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

зүйлийн 20.2.5. “дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах”; Төсвийн тухай хуулийн 22.1. “Төсвийг тогтоосон ангиллын дагуу төлөвлөж, гүйцэтгэлийг хэрэгжүүлж, бүртгэн, тайлагнана” гэсэн заалттай нийцэхгүй, санхүүгийн тайлагналын иж бүрэн, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Тогтмол зардлын ангиллын дагуу санхүүжүүлж ажиллах, Сангийн сайдын 2025 оын А/03 дугаар тушаалаар батлагдсан " Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам"-ыг мөрдөн ажиллах.

3.2.2 Авлага, өглөгтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Авлага, өр төлбөрийг бууруулах арга хэмжээ аваагүй урд оноос авлага 270.0 мянган төгрөгөөр өссөн үзүүлэлттэй байгаа нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн “6.4.8.төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх” гэсэн заалттай нийцэхгүй, санхүүгийн тайлагналын иж бүрэн, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: 2026 онд байгууллагын дансанд бүртгэлтэй авлага, өглөгийг бууруулах арга хэмжээ авах,

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5-д “Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь энэ хуулийн 20.2-т заасан зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ” гэж заасны дагуу зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг 2026 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор fas.audit.mn системд тайлагнан ажиллана уу.

Шийдвэрийн хэрэгжилтийг бүрэн хангуулж биелэлтийг Fas.audit.mn цахим системд нотлох баримтын хамт тайлагнан, Ховд аймаг дахь Төрийн аудитын байгууллагад 2026 оны 05 дугаар сарын 29-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

4.1 Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Нийт алдаа, зөрчлийн дүн		Үүнээс:							
		Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн	
				Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Буянт сумын ерөнхий боловсролын сургууль	Гэрэл цахилгааны зардлыг бараа үйлчилгээний зардлын данснаас төлсөн.	1	3,031.3					1	3,031.3		
	Авлага өглөгийг бууруулах арга хэмжээ аваагүй. Авлага урд оноос өссөн үзүүлэлттэй байна.	1	898.0					1	898.0		
	Боловсролын газрын дарга хагас бүтэн жилээр ур чадварын нэмэгдэл олгох тухай тушаал гаргасан байхад сумын Засаг даргын захирамжаар 3 сарын ур чадварын нэмэгдэл давхардуулан авсан.	1	818.5	1	818.5						
	Нягтлан бодогч, нярав нарт үр дүнгийн урамшуулалтай давхардуулан балансын урамшуулал олгосон.	1	2,141.8	1	2,141.8						
Нийт дүн		4	6,889.7	2	2,960.3			2	3,929.3		

5. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
	НИЙТ	1	1			1			